

Trädgård

Inledning

Arbetets mål är att undersöka omgivningen och landskap genom att bygga en egen trädgård.

Den egna trädgården byggs som en miniatyr i en pafflåda. Arbetet är delat upp i två delar. I första delen planteras en valfri växt ur ett frö eller en stickling. Efter detta byggs en trädgård runt omkring växten av material samlade utifrån eller hittade från hemmet.

Byggandet räcker cirka 90–120 min. Utöver detta bör växterna vattnas dagligen för att trädgården ska börja växa och ta form.

Utomhus

Du får möjligheten att tänka på hur ett utomhusområde eller landskap borde planeras då du bygger din trädgård!
*Hur ser en bra trädgård ut enligt dig?
Vad innehåller den?*

Trädgårdens ändamål är att erbjuda en lugn plats där man kan odla växter.

Förutom växter kan det också finnas små byggnader såsom stigar, broar, bänkar, paviljonger, lekplatser och vattenområden. *Hittar du på fler?*

Arbetsskeden

Del 1: Plantering

- **Plantera växten**
- **Kom ihåg att vattna dagligen!**

Del 2: Miniatur

- **Samla utifrån material**
- **Bygg**
- **Dela med oss en bild av din trädgård #AaltoJunior**

Del 1: Du behöver

- **Bottnar av mjölkkartonger eller plastkärl**
- **Mull**
- **Frön**
- **Vatten**

Plantering

1. Plantera växter för din trädgård! Du behöver ett litet kärl, mull och frön. T.ex. rajgräs, korn och olika slags örter växer snabbt hemma. Kärlet kan vara av plast eller botten av en mjölkkartong.

2. Lägg mulle i kärlet. Olika frön kan ha olika planteringsinstruktioner. Lägg fröna i mulle. Strö på ett tunt lager mull ovanpå fröna. Skvätta på vatten och håll mulle fuktigt.

3. Hittar du något i ditt kök från vilket man skulle kunna växa en ny stickling? T.ex. frön av avokadon och tomatbitar gror lätt och snabbt i hemmet! Flera hemväxter lämpar sig också för att användas som sticklingar.

4. Vattna fröna dagligen måttligt så att mulle hålls fuktigt. Dela en bild i instagram till Junior av vad du lyckats odla! #AaltoJunior

Färdigt! I exemplet har det planterats korn, ärter och tomatbitar.

I följande skede bygger vi en trädgård, där växterna får växa.

Tips

Du kan bygga en miniatyrsträdgård redan före växterna hunnit gro. Då kan du se hur trädgården ändrar sin form till följd av dina planteringars växt.

Miniatyr

Med hjälp av miniatyrer kan planerare åskådliggöra stora områden i miniatyrform. Då kan terräng, byggnader och omgivning utforskas lätt.

Du kan bestämma skalan för din trädgård genom att lägga till en leksak. Beroende på leksakens storlek kan trädgården se väldigt olika ut.

Allemans- rätten

I Finland har vi allemansrätten, som gäller för varje medborgare. Den ger dig rätten att till exempel:

- Röra dig för fot och cykla i naturområden så som skogar och ängar
- Plocka icke-fridlysta växter, så som blommor, bär och frön

Du kan plocka stenar från marken, kvistar som brutits av, kottar och andra icke-levande saker för din trädgård.

Allemans- rätten

**Allemansrätten finns till också för
naturens välmående. Därmed får du inte:**

- **Skada växande träd eller växter**
- **Riva mossor eller lav**
- **Störa djur eller deras bon, t.ex.
fåglar och fågelbon**
- **Skräpa i naturen**
- **Röra dig på gårdar, planteringar
eller åkrar**

Del 2: Du behöver

- Tejp
- Saxar
- Paff- eller plastkärl, t.ex. en skolåda
- Plastpåse eller elmukelmu
- Kvistar, stenar, sand mm. utifrån
- Återanvända material

Arbetskedden

5. Samla olika slags material från din gård eller utomhus för byggandet av din trädgård. Du kan samla t.ex. kvistar, sand, olika storleks stenar, kottar och stickor. Kom ihåg allemansrätten då du samlar materialen.

6. Bygg trädgården i ett paff- eller plastkär. Om du bygger i ett paffkär ska du se till att fodra kärlet med en plastpåse eller elmukelmu så att kärlet inte läcker. Meningen är att endast vattna växterna, men ibland kan det stritta lite vatten :)

7. Fyll pafflådan med sand. Sänk dina planteringar i sanden. Bygg stigar och olika slags vägar med hjälp av stenar och stickor. Sätt kvistar du samlat upp och stå i sanden så att de ser ut som träd.

8. Finns det vattenområden, lekplatser eller annan mänsklig bebyggelse i trädgården? Du kan bygga flera saker i din trädgård med återanvända material så som t.ex. paff och stickor som du hittar i ditt hem.

Aalto Junior

**Ta en bild av leksaken och dela
vyn av din egna trädgård
#AaltoJunior!**

Visste du att...

Du kan studera landskapsarkitektur i Aalto-universitetet?

I studierna kombineras naturvetenskaper, teknik och konst på ett intressant sätt.

Planeringen av t.ex. en skatepark kan höra till landskapsarkitektens jobb!

#AaltoARTS #AaltoJunior

Dela din bild

#AaltoJunior

#prövahemma

Källor

Bilder:

Anna Pietilä / Aalto Junior

Valentin Hintikka / CC BY 2.0 /

<https://www.flickr.com/photos/valentinhintikka/35506268755>

Jakub Halun /

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:20100717_Kyoto_Nijo_Castle_Garden_2712.jpg

Webbkällor:

Allemansrätten: www.luontoon.fi/jokamiehennoikeudet

<https://www.meillakotona.fi/artikkelit/voiko-tomaatin-kasvatus-olla-nain-helppoa-upota-viipale-multaan>

<https://www.aalto.fi/fi/koulutustarjonta/maisema-arkkitehtuuri-tekniikan-kandidaatti-ja-maisema-arkkitehti>